

19. KESKAJA MOOD

Keskaja linnapilt oli riietuse osas väga kirju. Rõivaste väljanägemise ja lõike järgi oli võimalik kindlaks teha kandja seisust ja elukutset.

Alusriietusena kandsid nii aadlikud, vaimulikud, talupojad kui käsitöölised pikka, üle pea selga tõmmatavat särki. Erinevus oli vaid särgi pikkuses, laiuses, materjalis ja lisandites.

Alussärk

Aadlikud ning rikkad kaupmehed panid särgi peale peenest kangast, värvikirevad pealisrüüd. Mida eredam rõivaste värv, peenem materjal, pikem kuub – seda rikkama inimesega oli tegemist.

Talupoegade ja käsitööliste riietuseks olid lihtsad ühevärvilised kodukootud villasest või linasest kangast rõivad. Mehed kandsid linase särgi peal põlvini ulatuvat kuube ja pükse, naised villast tuunikat (pikk pluus) või hõlmikseelikut.

Vaimulikud riietusid maani ulatuvatesse rüüdesse, mille värvus – must või valge – olenes mungaordust, kuhu kuuluti. Kangast kulus keskajal rõivaste õmblemiseks mitu korda rohkem kui tänapäeval, sest riided olid laiad. Rõivaste kaunistamiseks kasutati tikandeid, kante, rikkamad lasid oma kehakatteid kulla ja kalliskividega ehtida.

*Meeste kuubedel olid omapärased puhvitud varrukad
Jalas kanti pikki sukki ja põlvpükse.*

Igal värvil oli oma tähendus:

valge – süütus,

roheline – lootuse ja armastuse tärkamine,

kollane – õnnelik armastus,

sinine – truudus,

punane – palav armastus ja võitlusvalmidus.

Meelsasti kanti ka käisteta pealismantleid ehk keepe. Nööpide asemel kasutati sidumispaelu ja kinnitamisrihmu.

Valik naiste peakatteid

Naised kandsid pikki kleite. Vajalikud asjakesed (lõhnaõli-pudel, peegel, kamm) võeti kaasa nahkkotikestes. Taskuid veel ei tuntud.

Rikkamad linlased kinnitasid oma mütsidele ja kübaratele pärleid ning sulgesid. Nende kuued olid kaunistatud karusnahaga. Vööd olid hõbedased, sõrmedes läikisid kallid sõrmused.

Jalatsid õmmeldi keskajal nahast pehme talla ja kitseneva ninaga. Moenarride kinganinad olid kohati nii pikad, et takistasid kõndimist.

Kehtestati piirangud, mis lubasid linnakodanikel kanda kuni 30 cm pikkuseid kinganinasid (feodaalidel kuni 70 cm).

Edevamad lisasid kinganinadele kellukesi ja kuljuseid, et äratada sel moel tähelepanu, ning mõned kinnitasid sinna isegi väikese peegli, et kõndimise ajal end sellest imetleda.

Keskajal olid moes naljakad jalatsid.

Nüüdisaegsetel Tallinna keskajapäevadel riietuvad inimesed keskaja moe järgi.

Tallinna linnapea kannab raehärra kostüümi.

Pildid internetist.